

PEDAGOŠKO VODENJE Z NAMENOM SPREMINJANJA UČNEGA OKOLJA

Dr. Vinko Logaj

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Brdo pri Kranju, 24. 8. 2022

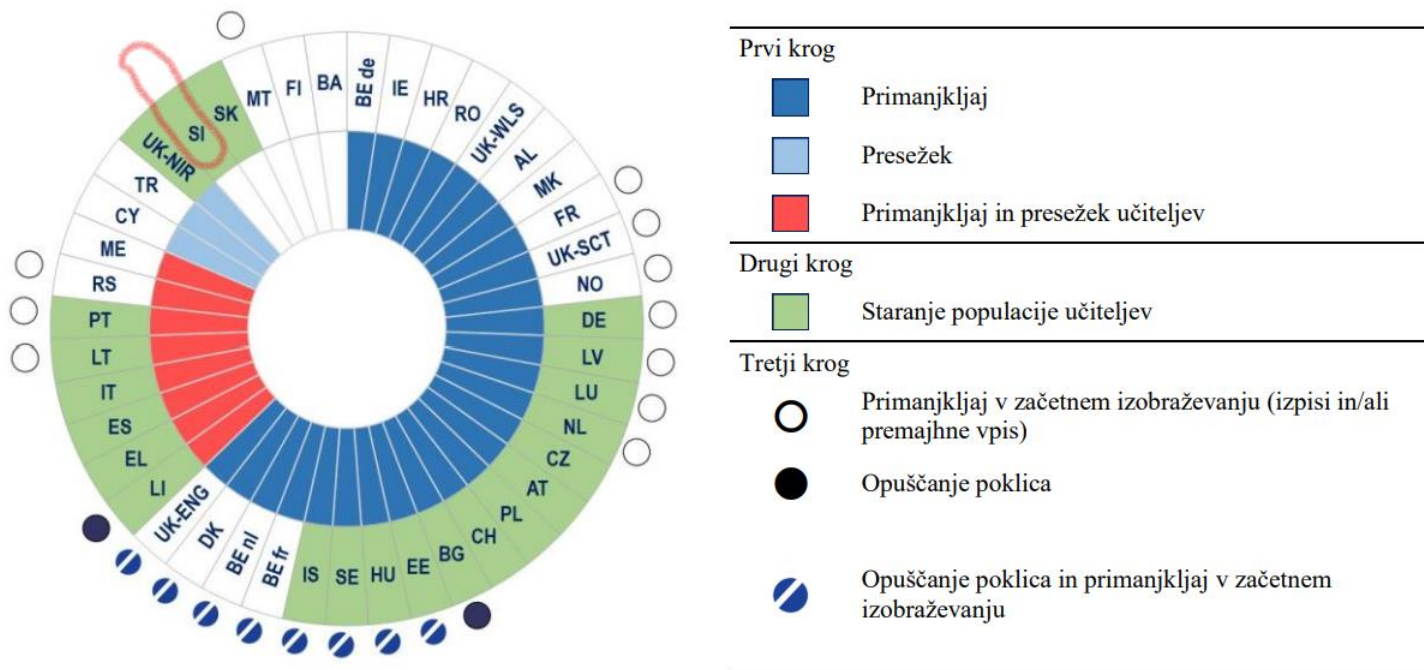
8. konferenca ravnateljic in ravnateljev
vzgojno-izobraževalnih zavodov v Republiki Sloveniji

Vsebina

- Predstavitev podatkov, ki govorijo v prid potrebnih aktivnosti za spreminjanje učnega okolja
- Pogled v bližnjo prihodnost
- Podpora Zavoda RS za šolstvo

Izziv za spreminjanje poučevalne prakse

Vir: Eurydice.

- Zajeti učitelji v 7., 8. in 9. razredu
- Izguba privlačnosti poklica – poklicna kriza, v SLO predvsem staranje populacije učiteljev
- Delovni pogoji: tip del. razmerja – 91 % NDC, plače, upokojitvena starost (Vir: TALIS, 2018)

8. konferenca ravnateljic in ravnateljev
vzgojno-izobraževalnih zavodov v Republiki Sloveniji

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Demografski podatki o učiteljih

	Odstotek učiteljev, ki so stari 50 let in več	Leta delovnih izkušenj učiteljev (na mestu učitelja)
Slovenija	39	20
Povprečje OECD-31	34	17

Vir: OECD, TALIS 2018 Database, Tabela BIN.SCH.GENDER_P, Tabela CON.DESC.AGE_P, Tabela CMUL.NO.EXP and Tabela CMUL.NO.EXP_p.

Od 46 držav imajo v povprečju zaposlene učitelje z daljšo delovno dobo le Gruzija, Litva, Latvija, Madžarska, Portugalska in Rusija. 8 držav pa ima večji odstotek učiteljev, ki so stari 50 let in več.

Generacijske razlike

8. konferenca ravnateljic in ravnateljev
vzgojno-izobraževalnih zavodov v Republiki Sloveniji

<http://www2.arnes.si/~osmbcer1s/zgovit.htm>

Učenci
3. razreda v
šolskem letu
1956/57

2020

2022

8. konferenca ravnateljic in ravnateljev
vzgojno-izobraževalnih zavodov v Republiki Sloveniji

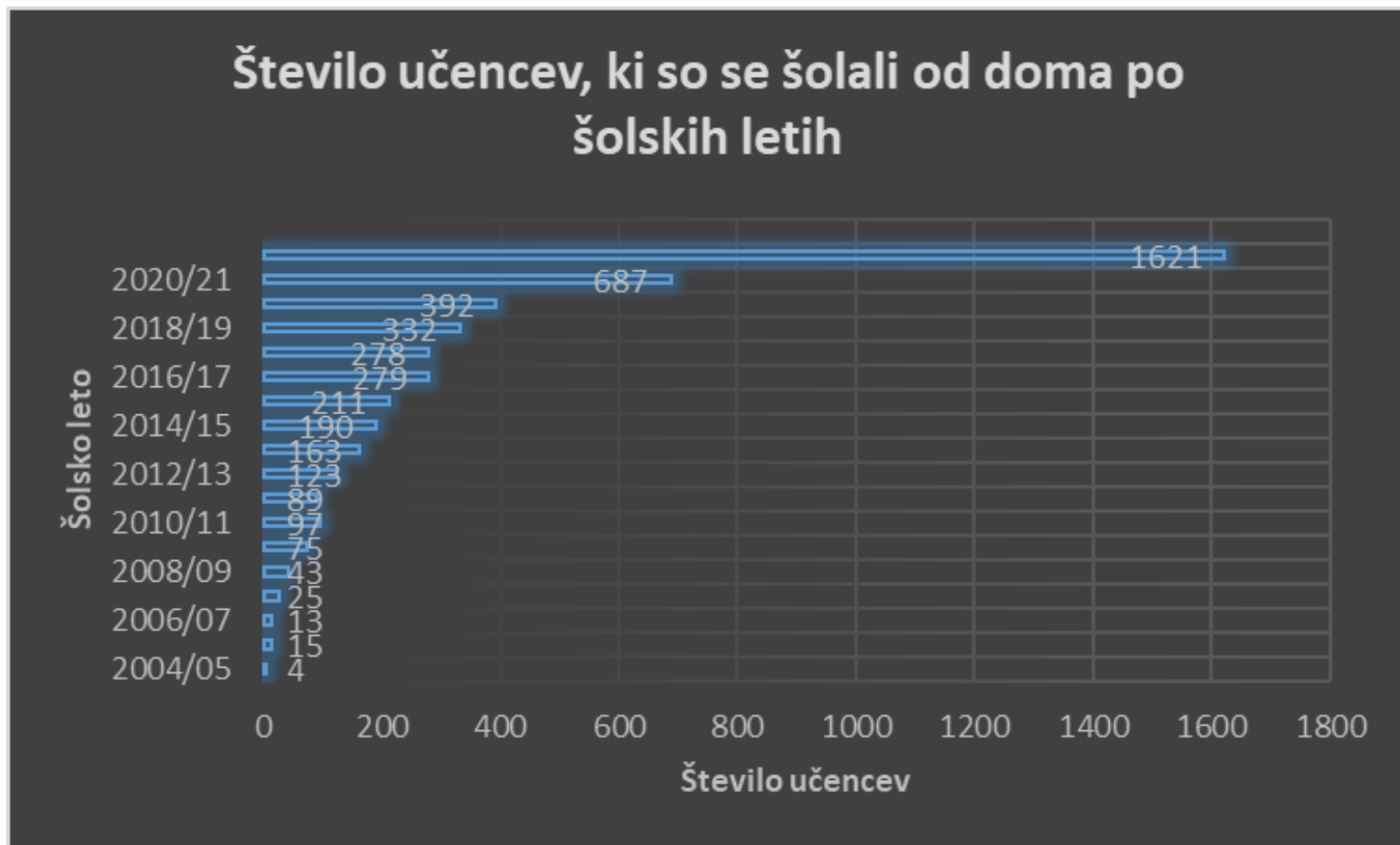

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

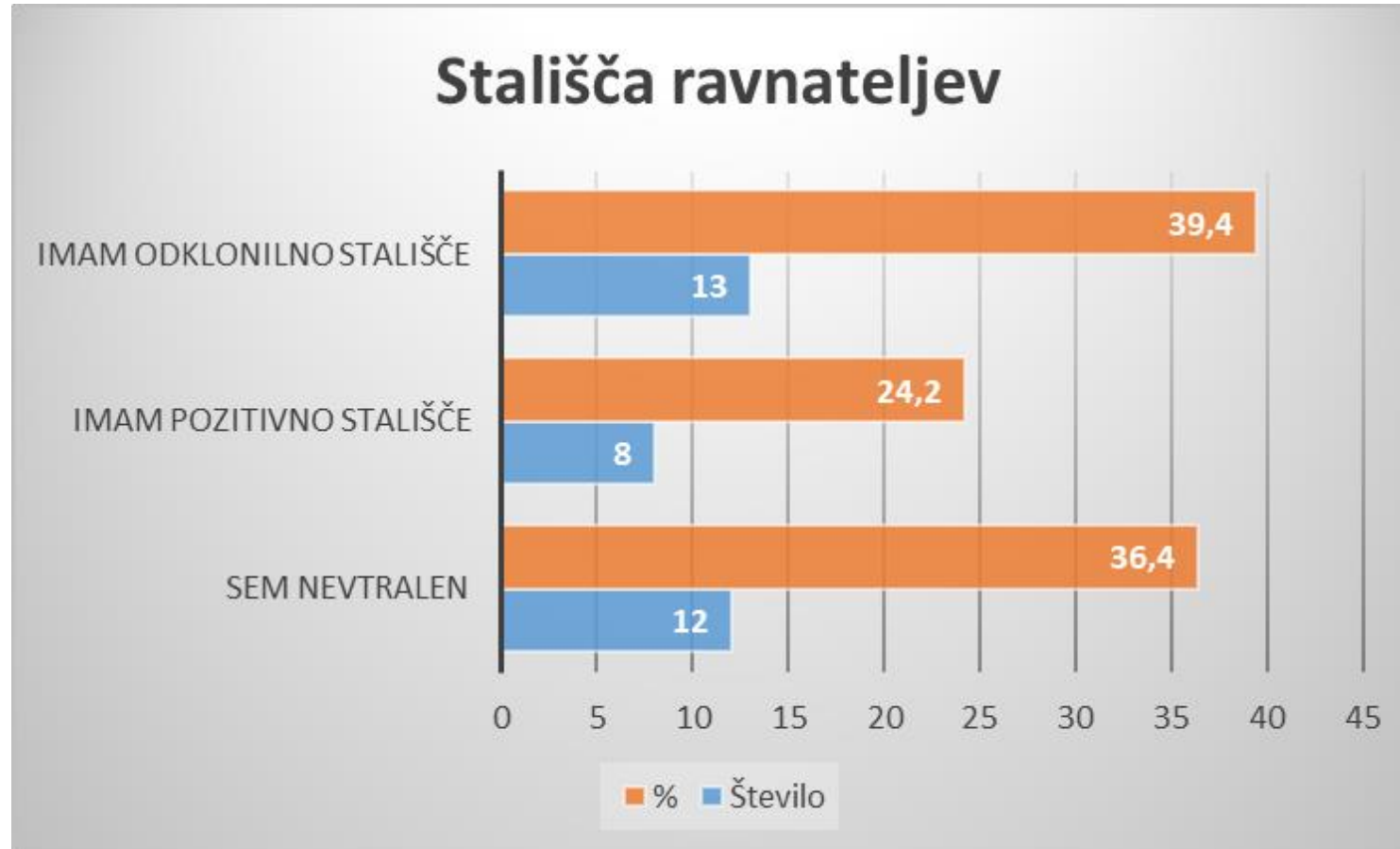
Šolanje od doma

Vir: MIZŠ, 2022

8. konferenca ravnateljic in ravnateljev
vzgojno-izobraževalnih zavodov v Republiki Sloveniji

Rezultati analize – stališča ravnateljev do izobraževanja na domu

Vir: ZRSS, 2022

8. konferenca ravnateljic in ravnateljev
vzgojno-izobraževalnih zavodov v Republiki Sloveniji

Rezultati analize – razlogi za izobraževanje na domu

Analiza je bila opravljena na osnovi polstrukturiranih intervjujev s 34 ravnatelji v prvi polovici leta 2022.

Razlogi:

- potovanje družine v tujino,
- nestrinjanje z ukrepi in strah pred okužbo,
- otrok se bo šolal v zasebni šoli, ki ni vpisana v razvid,
- otrok bo uspešnejši, če bo sam načrtoval obveznosti,
- pomanjkljiva podpora nadarjenim in otrokom s PP,
- nezaupanje v šolski sistem,
- nezaupanje v korektnost šole,
- šola ne prisluhne potrebam otroka,
- šola ne omogoča načina dela, ki otroku ustreza ...

Vir: ZRSŠ, 2022

Nekaj značilnosti alfa generacije

- Ker odraščajo v bolj raznoliki družbi, bodo bolj odprti do drugačnosti.
- Čas, preživet pred zasloni – še neznane posledice za alfa otroke.
- Še bolj bodo povezani s tehnologijo kot vse generacije pred njimi.
- Vedeli bodo, da je duševno zdravje pomembno.
- Spopadali se bodo z vse več težavami, povezanimi s podnebnimi spremembami.
- Je – bo najbogatejša in formalno najbolj izobražena generacija vseh generacij do zdaj.

Navade

Nekoč	Danes
Kup knjig ob postelji	Branje e-pošte, brskanje po telefonu
Branje otroku v postelji	Telefon, iPad – kot uspavalno
Pogovor v živo med vrstniki	Družabna omrežja
Informacije v živo: govorilne ure, roditeljski sestanki	Elektronsko komuniciranje

Odnosi, vrednote, socializacijski dejavniki

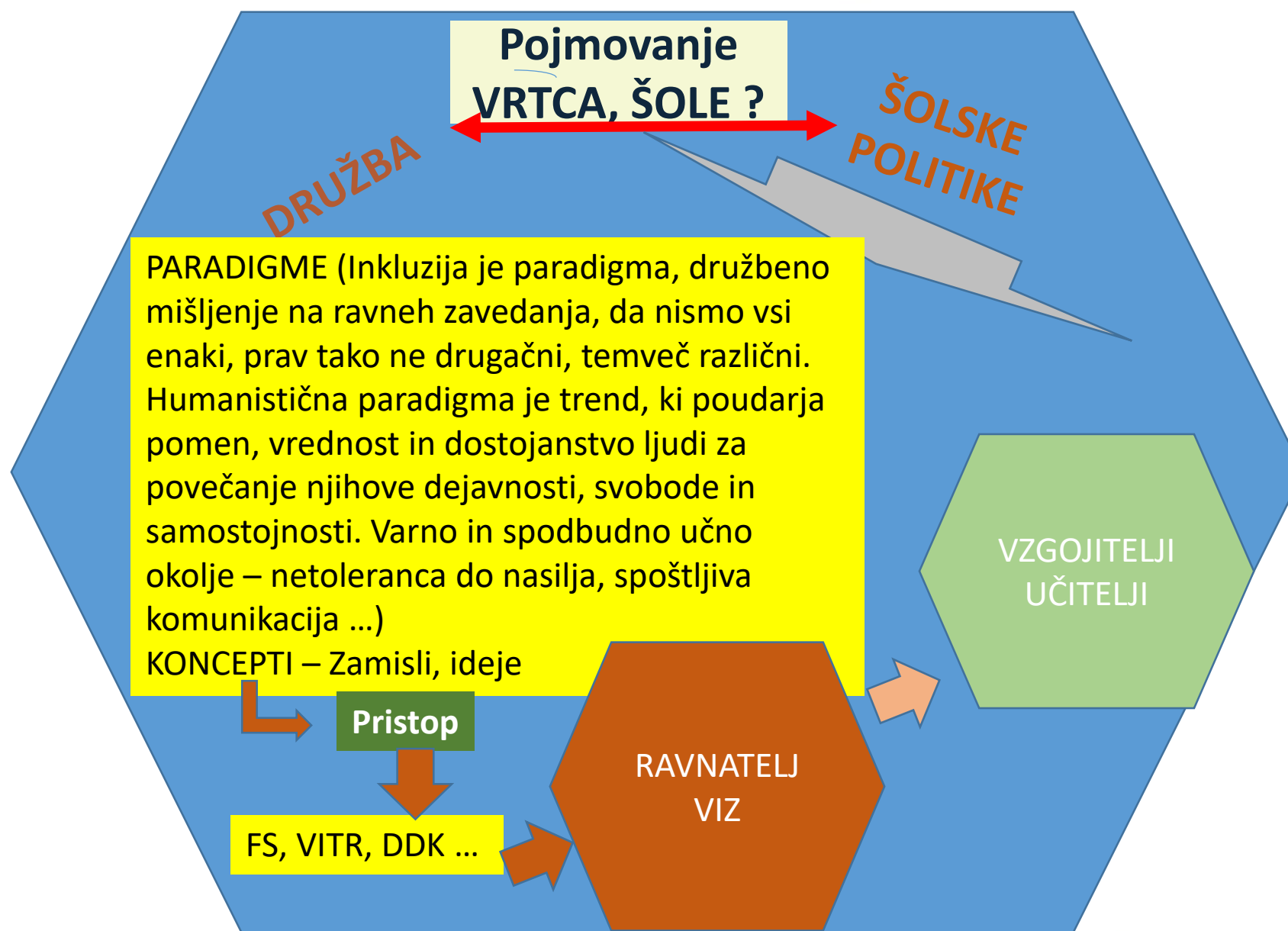
8. konferenca ravnateljic in ravnateljev
vzgojno-izobraževalnih zavodov v Republiki Sloveniji

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Organizacija šolskega prostora

8. konferenca ravnateljic in ravnateljev
vzgojno-izobraževalnih zavodov v Republiki Sloveniji

8. konferenca ravnateljic in ravnateljev
vzgojno-izobraževalnih zavodov v Republiki Sloveniji

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Kaj prinaša razvoj umetne inteligence?

Vpliv na otroke in odrasle.

- Človek je počasen, nič kaj dosleden in natančen ter zelo intuitiven. Računalnik je super hiter, zelo natančen ter neumen kot noč – sta pravo nasprotje. (Gerard Berry)
- Gre za spoznanje, da je mogoče zgraditi odnos z nekom drugim, četudi je še tako zelo različen od nas. (Dames, 2016 v Wolf, 2020)
- Človek pripisuje robotu identiteto (robotskim sesalnikom daje imena, robote poimenuje ...). (Laurence Devillers, 2021)
- Razvoj teče v smeri tvorbe empatičnih stavkov ob pravih trenutkih dialoga (razvoj družabnih, terapevtskih robotov ...).
- Odpirajo se etična in druga vprašanja (regulativa, dovoljenje – kot za vožnjo avtomobila).

Bodo igrače in tiskane medije v šoli in vrtcu zamenjali elektronski medij?

- Raziskave kažejo, da čeprav je večina otrok navajala, da raje bere na zaslonu, so zgodbe razumeli veliko bolje, če so jo prebrali v papirni knjigi.
- Temeljnega pomena je čas, ki ga porabimo za obdelavo tistega, kar zaznavamo in beremo.

(Pri pripravi novih učnih načrtov bo poseben poudarek na didaktičnih pristopih in skrbno izbrani vsebini.)

Pomen branja doma, v vrtcu in v šoli

(opozorila nevroznanstvenikov)

„ ... Pri branju ne sodelujejo samo možgani naših mladih otrok, kajti branje vključuje vse njihovo telo: knjige vidijo, vonjajo, otipajo, slišijo. Z zaslonom je to seveda povsem drugače; občutek še malo ni enak, če vtaknejo v usta iPad in ga grizljajo ...“

Wolf, str. 123, 2020

Ali potrebujemo nove pristope? Ali je od pedagoškega vodenje odvisno spreminjanje učnega okolja?

- Na voljo moramo imeti svoj lasten arhiv dejstev, da lahko prepoznavamo in vrednotimo nove informacije. (Wolf, 2020)
- Pri ugotavljanju resnice je potrebno natančno opazovanje, postavljanje hipotez, logično mišljenje, preverjanje in vrednotenje, interpretiranje in sklepanje. (Wolf, 2020)
- Množičnost senzoričnih dražljajev: Ljudje, stari od 20–30 let med različnimi viri in mediji preskakujejo povprečno 27-krat na uro. Mlajši odrasli preverjajo stanje svojega mobilnega telefona 150–190-krat na dan.
- Odvračanje od pozornosti – onemogočanje poglobljenega mišljenja: Človek vsakodnevno prejme 34 gigabajtov podatkov. To ustreza 100.000 besedam teksta.
- Če mladim odvzamemo nivo zunanjih dražljajev, se odzovejo z na videz neznosnim občutkom dolgočasje.

Nekaj temeljnih poudarkov za spremembe

- Usmeritev k posamezniku
- Vzpodbudna in korektna komunikacija
- Vzgojno-izobraževalno delo prilagojeno otrokom, učencem, dijakom
- Zagotavljanje visoke stopnje integritete

Podpora Zavoda RS za šolstvo

Kakovostno | **A**mbiciozno | **K**reativno | **O**rganizirano

Zagotovo si vsaka ravnateljica, vsak ravnatelj želi dobro voditi šolo in pustiti pečat v njeni zgodovini. Izzivi, pred katere vas postavlja današnja družba pa niso enostavni, pravzaprav so zelo zahtevni. Radi bi vam prišli naproti pri eni od vaših temeljnih nalog, to je pri pedagoškem vodenju. Za izhodišče smo vzeli 8 vprašanj in ob njih pripravili **podporna gradiva**, ki naj vam in vašim učiteljem delujejo kot spodbuda in izziv pri prepoznavanju šibkih in močnih področij.

Vodenje sodobne šole

1. Kako lahko moje pedagoško vodenje pripomore k uspešnosti šole?
2. Kako lahko spodbujam kulturo učenja vseh učencev in učiteljev?
3. Kako dobra je naša šola in kaj bi lahko še izboljšali?

Učenje, poučevanje in vrednotenje znanja

4. Kako načrtovati, spremljati in vrednotiti izboljšave pri pouku v sodelovanju s kolegi?
5. Kako lahko pripomorem k temu, da bo naša šola še bolj vključujoča?
6. Kako podpreti učitelje pri uvajanju formativnega spremljanja?
7. Kako podpreti učitelje pri načrtovanju pouka s formativnim spremljanjem?
8. Kako pristopiti k učinkovitemu spremljanju pouka?

POTEK DELAVNICE

Dobro počutje
Skrbimo za dobro fizično in psihično počutje.

Vizija šole
Zgradimo jo skupaj.

Načela učeče se šolske skupnosti

Pripravljenost na spremembe
Upamo si preizkušati nove stvari.

Kolegialnost
Zaupamo si, se spoštujemo in soustvarjamo.

vzgojno-izobraževalnih zavodov v Republiki Sloveniji

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Podpora Zavoda RS za šolstvo

- Programi v okviru šole za ravnatelje (Mentorstvo novo imenovanim ravnateljem, Mreže šol ...)
- Projektne aktivnosti, razvojne naloge in poskusi (Razširjen program, Koncept dela z nadarjenimi, VI za trajnostni razvoj, Dvig digitalnih kompetenc, Delo z učitelji na začetku poklicne poti ...)
- Usposabljanja preko KATIS-a (skoraj 70 programov)
- Svetovalne in druge storitve

8. konferenca ravnateljic in ravnateljev
vzgojno-izobraževalnih zavodov v Republiki Sloveniji

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Umetnost poučevanja je umetnost podpiranja raziskovanja.

Mark van Doren v Musek, 2021

8. konferenca ravnateljic in ravnateljev
vzgojno-izobraževalnih zavodov v Republiki Sloveniji

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada